

Kassandra ry

toimintakertomus

vuosi 2007

J OHDANTO

Kertomusvuonna Cassandra ry:n toiminta jatkui, laajeni ja monipuolistui. Kassandran taidetyö yli kulttuurirajojen tarjosi satoja työtilaisuuksia eritaustaisille taiteilijoille, toi näkyviin Suomessa läsnä olevia kulttuureita taidetyöpajoissa ja –tapahtumissa sekä Helsingissä että pääkaupunkiseudun ulkopuolella, saattoi yhteen eritaustaisia taiteilijoita ja muita toimijoita, ja toimi aktiivisesti koulumaailmassa. Erityissuurena hankkeena käynnistettiin *Zambezi* -näytelmän tuotanto.

Yhteiskunnan kasvava kiinnostus kulttuurista diversiteettiä ja sitä kautta myös Kassandran taidetoimintaa kohtaan kasvoi. Taideohjelmien ja koulutuspakettien kysyntä Kassandran ohjelmanvälityksestä lisääntyi ja koululaisten taidetyöpajojen kysyntä ylitti tarjonnan.

Suurimmat ongelmat olivat edelleen taloudellisia. Avustukset Opetusministeriöltä ja Helsingin kaupungilta olivat toiminnan laajuuteen nähden riittämättömiä. Pitkän tähtäimen suunnittelu ja henkilöstöpolitiikan hoito olivat näin ollen vaikeita. EU-rahoituksen jälkijättöisyys aiheutti likviditeettiongelmia ja Opetusministeriön takaisinperintä *Monita* -hankkeen vuosien 2005 ja 2006 tv-tuotannon palkkakuluista oli odottamaton takaisku.

Kassandran tavoitteena on toiminnan vakinaistaminen. Perushenkilökunnan työsuhteet on turvattava ja lapsille, koululaisille, teinityöille ja naisille on voitava tarjota taidetyöpajoja kysynnän mukaan. Myös teatterityön jatkuvuus omana toimintasektorinaan on syytä turvata; vain siten voidaan kokemukset hyödyntää. Kassandran hallinnoiman *Equal* -hankkeen *Monita – monikulttuuriset taiteentoimijat* ollessa päättymässä ja Raha-automaattiyhdistyksen tuen ollessa loppumassa haaste on suuri ja toiminnan jatkuvuus vaarassa.

Kertomusvuonna Kassandran toimintaa tukivat Helsingin kaupunki, Kassandran Ystävät ry, Opetusministeriö, Raha-automaattiyhdistys, Suomen Kulttuurirahasto, Taiteen keskustoimikunta ja Ulkoasiainministeriö.

Yhteistyötä tehtiin Annantalon, asukaspuisto Haruspuiston, Kansainvälisen Kulttuurikeskus Caisan, Espoon kulttuuritoimen, Meri-Rastilan ala-asteen, Vantaan kulttuuripalvelujen ja Vuotalon kanssa sekä *Monita* -hankkeessa kumppanien Marttaliitto ry:n, Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksen, Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen ja

tuotantoyhtiö Silva Mysteriumin kanssa. Monitan kansainväliseen yhteistyöhankkeeseen *Why not?* osallistuivat myös Equal -projektit Englannista, Hollannista, Italiasta ja Ranskasta. Monita osallistui myös kansalliseen teematyöhön *Toolbox* –hankkeessa, jota hallinnoi Etelä-Savon koulutuksen kuntayhtymä ja johon osallistui yhteensä 9 hanketta. *Zambezi* –tuotannon yhteistyökumppaneita olivat Aleksanterin teatteri, Linnateatteri ja Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus.

TAIDETYÖPAJAT

Lasten ja nuorten taidetoiminnan tavoitteena on taiteen tekemisen tuottaman mielihyvän ja oivalluksen lisäksi vahvistaa osallistujien identiteettiä, kiinnittää uussuomalaisia lapsia ja nuoria suomalaiseen yhteiskuntaan ja helpottaa heidän yhteistoimintaansa sekä vahvistaa heidän itsetuntoaan etnisestä taustasta riippumatta. Lasten ja teinityttöjen työpajoihin osallistui vuonna 2007 yhteensä 1 506 henkilöä.

KOULULAISET JA LAPSET

Kymppikurssit koululuokille

Kymppikurssi toteutetaan viiden viikon jaksoissa, joiden aikana osallistuva koululuokka saa taideopetusta kahden oppitunnin ajan joka viikko. Luokanopettajat osallistuvat aktiivisesti taidetyöpajojen toimintaan. Opettajien oletetaan integroivan työpajat opetussuunnitelmaan, erityisesti sen kansainvälisyyskasvatusosioon.

Ala-asteikäisille koululaisille järjestettiin monikulttuurisia kymppikursseja ja taidetyöpajoja yhteistyössä Caisan, Vuotalon, Vantaan kulttuuripalveluiden ja Espoon kulttuuritoimen kanssa. Koska kouluilla ei ole varoja taidetyöpajojen ostamiseen, ne on toteutettu osittain RAY:lta saadulla avustuksella ja osittain tilaajilta saatujen maksujen avulla. Suurin osa kymppikursseista järjestettiin yhteistyössä Caisan kanssa ja sen tiloissa. Kymppikursseja pidettiin myös Vuotalon, Kurkimäen korttelitalon, Taidetalo Pessin ja Taidetalo Toteemin ja Taidetalo Pikku Auroran tiloissa. Lisäksi Vantaalla järjestettiin yksi kymppikurssi koulun omissa tiloissa. Kymppikurssit ovat olleet maksuttomia helsinkiläisille koululuokille, Vantaalla osallistumismaksu oli 3 €/lapsi ja maksun peri Vantaan kulttuuripalvelut.

Kymppikurssit ovat olleet Kassandran suosituimpia toimintamuotoja. Helsingin opetusviraston kautta viesti työpajoista on lähetetty kaikille Helsingin ala-asteiden opettajille. Vuodesta 2003 järjestetyt kurssit ovat ehtineet saada opettajien parissa hyvän maineen. Kiinnostus on ollut suuri ja ilmoittautuneita koululuokkia on ollut enemmän kuin tarjottuja pajoja. Taloudelliset tekijät ovat estäneet tarjonnan lisäämisen vastaamaan kysyntää.

Vuonna 2007 toimintaan osallistuivat Helsingistä Albertin koulu, Aurinkolahden peruskoulu, Herttoniemenrannan ala-aste, Hietakummun ala-aste, Helsingin Saksalainen koulu, Katajanokan ala-aste, Laajasalon ala-aste, Latokartanon peruskoulu, Mustakiven ala-aste, Oulunkylän ala-aste, Puistolan peruskoulu, Pukinmäen ala-aste, Ruudin koulu, Vesalan ala-aste, Vuosaaren peruskoulu; Vantaalta Hiekkaharjun, Rajatorpan, Rekolan, Uomarinteen ja Veromäen koulu ja Espoossa Perkkaanpuiston koulu.

Yhteistyö Annantalossa

Kassandran taiteilijat ohjasivat keväällä 2007 ensimmäistä kertaa Annantalon taideopettajien työparina kolmea eri kurssia Annantalon taidekeskuksessa. Yhteistyöstä kiinnostuneet Annantalon ohjaajat ottivat yhteyttä Kassandran tuottajaan, joka valitsi sopivat taiteilijat kassandralaisten joukosta. Työparit tapasivat ennen työpajojen alkua, tutustuivat toisiinsa ja toistensa työmetodeihin.

Kokeilu sujui hyvin ja sitä on molemminpuolista halua jatkaa. Molemmat osapuolet kokivat oppineensa toisiltaan. Yhteistyön on suunniteltu jatkuvan keväällä 2008.

RistiinRastiin

Kassandran ja Meri-Rastilan ala-asteen RistiinRastiin –taideprojekti käynnistyi vuonna 2005. Kassandran ohjaajat ja koulun opettajat toimivat läheisessä yhteistyössä, ja taidetyöpajat on järjestetty kymppikurssien malliin. Kassandran tuottaja on tarjonnut alustavien tiedustelujen jälkeen koululle eri työpajoja ja kiinnostuneet luokanopettajat ovat olleet suorassa yhteydessä Kassandran taiteilijoihin. Toimintatapa on osoittautunut toimivaksi joustavuutensa takia; näin on ollut mahdollista ottaa huomioon mm. luokkien lukujärjestykset.

Vapaa-ajan työpajat

Kassandra on järjestänyt taidetyöpajoja eri-ikäisille lapsille myös iltapäivä- ja ilta-aikaan. Jo vuonna 2003 Caisassa aloitetut *Afrikkalaisen musiikin ja tanssin työpajat* äideille, isille ja alle

7-vuotiaille lapsille ovat olleet hyvin suosittuja. Suuren kysynnän vuoksi kurssi on vuodesta 2006 lähtien pidetty myös Itä-Helsingissä asukaspuisto Haruspuistossa. Keväällä 2007 Caisassa oli näitä työpajoja kaksi ja Haruspuistossa yksi. Syksyllä 2007 Kassandran ja Espoon kulttuuritoimen yhteistyön tuloksena vastaava työpajatoiminta aloitettiin myös Espoon Kannusillassa.

Työpajat suunnattiin alun perin vain äideille ja lapsille, mutta osallistujien pyynnöstä myös isät toivotettiin vuonna 2007 tervetulleiksi. Työpajoihin on alusta lähtien hakeutunut suomalaisia äitejä, joilla on afrikkalaistaustaisia lapsia, joten ryhmät ovat toimineet myös epävirallisina vertaistukiryhminä.

Yhteistyössä Vuotalon kanssa järjestettiin *Vauhtia ruuduissa* -työpaja 10-14 -vuotiaille lapsille. Sisilialaisen sarjakuvataiteilijan ohjaama työpaja oli hyvin suosittu. *Kaiken maailman tarinat* -ryhmä kokoontui kevätkauden, mutta lasten kasvettua ryhmä kuihtui ja päätettiin lopettaa.

Näistä työpajoista on peritty pienet osallistumismaksut, jotka eivät kuitenkaan kata kustannuksia.

Päiväkotipajat

Kassandra on vuodesta 2005 järjestänyt taidetyöpajoja Helsingin päiväkoteihin nimellä *Taidetuokiot pienokaisille*. Ne ovat olleet niin suosittuja, että jo vuonna 2006 kiinnostuneita päiväkoteja oli jonoksi asti. Tilannetta ei muuttanut sekään, että toiminnasta alettiin veloittaa 3 €/lapsi. Työpajat on suunniteltu ja toteutettu yhteistyössä päiväkotien henkilökunnan kanssa. Opetus tapahtuu pienryhmissä (enintään 10 lasta/ryhmä) ja lapset ovat osallistuneet työpajaan kerran viikossa viiden viikon ajan.

Syksyllä 2007 järjestettiin *Taidetuokioita pienokaisille* yhteistyössä Espoon kulttuuripalvelujen kanssa myös Espoon päiväkoteihin. Pitkät matkat osoittautuivat haasteellisiksi. Kassandran ohjaajista vain harva asuu Espoossa, jolloin monen työmatka on ollut kohtuuttoman pitkä.

TEINITYTÖT

Opetusministeriön myöntämä erityisavustus hankkeeseen *Nuoret yli rajojen* myönnettiin maaliskuun 2007 lopussa. Sen turvin jatkettiin teinityttöjen taidetoimintaa, jota kahtena

edellisenä vuonna oli toteutettu pienemmin resurssein. Taidetyöpajojen suunnittelu saatettiin aloittaa 1.4.2007, kun hankkeeseen oli palkattu määräaikainen projektikoordinaattori. Projektiin piiriin päätettiin ottaa mukaan seitsemän kaupunkia: Helsinki, Vantaa, Espoo, Tampere, Turku, Hämeenlinna ja Kotka. Myöhemmin halukkuutensa ilmoittivat myös Salo ja Lahti, joissa ei kuitenkaan onnistuttu käynnistämään toimintaa. Vuoden lopussa avustusta oli myöhäisen aloittamisajankohdan takia jäljellä. Opetusministeriöltä pyydettiin ja saatiin lupa jatkaa hanketta tammi-helmikuussa 2008 ja projektikoordinaattorin määräaikaista työsuhdetta jatkettiin vastaavasti.

Teinityttöjen taidetyöpajahankkeen lähtökohdiksi määriteltiin seuraavat seikat: osallistuvien kaupunkien tulee sijaita suhteellisen lähellä pääkaupunkiseutua kustannusten pitämiseksi kohtuullisina, ohjaajina toimivat Kassandran taiteilijat, kohdeikäryhmä on 12-18-vuotiaat ja eri paikkakunnilta koetetaan löytää uusia maahanmuuttajataustaisia henkilöitä koulutettaviksi työpajaohjaajiksi jotta toiminta siellä voisi jatkua.

Jo kesäkuussa päätettiin Hämeenlinnassa Setlementin kanssa toteuttaa kolme pajaa: afrotanssi ja kaksi helmikorupajaa. Ne osoittivat heti alkajaisiksi työkentän vaikeuden. Vaikka yhteinen suunnittelu oli ollut innostunutta ja tarkkaa, ei työpajoihin tullut toivottuja osallistujia. Yhteen työpajaan tuli keski-ikäisiä naisia ja toiseen ilmoittautunut ryhmä jäi pois, koska yksi tytöistä olikin valmistautumassa avioliittoon.

Heinä-elokuussa loma-aika hidasti suunnittelua, koska Kassandralla ei ollut valmiita kontakteja uussuomalaisiin perheisiin ja tyttöihin. Syyskuussa alkanut Ramadan - paastokuukausi lykkäsi toimintoja edelleen, koska suuri osa potentiaalisista osallistujista oli muslimityttöjä. Erityisesti nuorisotaloissa yhteistyön suunnittelu pääsi käyntiin vasta syyskuussa. Loka-marraskuu oli kaikkein vilkkainta toiminta-aikaa.

Hanke osoitti, että nuorisokentällä tarvitaan tiiviimpää yhteistyötä perheiden, maahanmuuttajayhdistysten ja muiden tahojen kanssa. Puuttuvat henkilöresurssit estävät toistaiseksi laajamittaisen yhteistyön. Kun toimintaan halutaan mukaan sekä uus- että kantasuomalaisia tyttöjä, yksi vastus on siinä, että nuoret usein klikkiytyvät omiin etnisiin ryhmiinsä kantasuomalaisten pysyessä omissa ryhmissään.

Tytöt ovat vähemmän sosiaalisia kuin pojat, jotka ryhmittyvät luontevasti esimerkiksi jalkapallon ympärille. Tytöt järjestäytyvät pikemminkin jonkin ihmisen kuin jonkin aktiviteetin

ympärille. He tarvitsevat toiminnan perustaksi luotettavan henkilön ja intiimit tilat, joissa voivat olla omana itsenään. Koska monilla tahoilla ei ole erityistä tyttötyön, saati sitten monikulttuurisena tyttötyön tekijää, ja monikulttuurisen nuorisotyön toimintaperiaatteet ovat muutoinkin haussa, ei tyttöryhmiä ole valmiina toimintaa odottamassa.

Maahanmuuttajataustaisten tyttöjen ikäryhmiin on syytä suhtautua eri tavoin kuin kantasuomalaisien. Toisaalta pikkusiskoja kuljetetaan mukana, toisaalta jo 16-vuotias on monessa kulttuurissa jo nainen.

Vuoden 2007 aikana saatiin kerätyksi paljon tietoa ja kokemusta kentältä ja onnistuttiin myös muutamissa tapauksissa linkittämään äidit ja tyttäret. Toiminta lähestyi yleistä harrastustoimintaa, nuorisotyötä joka ei ole monikulttuurisen taideyhteisön Cassandra ry:n ydinaluetta. Toivottavasti nuorisotyötä tekevät tahot järjestävät harrastuspajoja omatoimisesti ja tilaavat niihin Kassandran taideohjaajia. Kassandran pyrkii järjestämään pitempiä taidetyöpajoja, joissa Kassandran tietotaito voidaan maksimoida.

N AISTEN TAIDETOIMINTA

Kassandra ry on toimintansa alusta lähtien tukenut ja promovoinut ensisijaisesti uussuomalaisia naistaiteilijoita. Muualta muuttaneiden naistaiteilijoiden mahdollisuudet tulla näkyviksi ja saada työtilaisuuksia ovat vielä huonompia kuin maahanmuuttajataustaisten miestaiteilijoiden. Naisille suunnattuja taidetyöpajoja on kertomusvuonna järjestetty Helsingissä kulttuurikeskus Caisassa, Kurkimäen korttelitalossa ja Espoossa toimintakeskus Almassa. Naistaiteilijoiden esitykset muodostavat huomattavan osan Kassandran ohjelmanvälityksen tarjonnasta, joskin miestaiteilijat täydentävät kokonaisuutta.

TYÖPAJAT

Kassandrakuoro on Kassandran kauimmin toiminut naisten taidetyöpajaryhmä. Se kokoontui kertomusvuoden aikana kerran viikossa, sen kokoonpanoa monipuolistettiin ja ammattimaistettiin keväällä ja se esiintyi ahkerasti ohjelmanvälityksen keikoilla. Kuorossa on laulanut noin 30 naista.

Japanilaista Hikari-tanssia opetettiin keväällä Teatterikorkeakoulun ja syksyllä aluksi Aleksanterin teatterin tiloissa ja loppuvuonna Tanssikeitaassa. Kursseille osallistui yhteensä 17 tanssin ja teatterin ammattilaista.

Naisten rumpukurssi, joka järjestettiin Caisassa, syntyi alkuaan projektin *Monita – monikulttuuriset taiteentoimijat* yhteydessä. Ilmoittautumisia tuli jonoksi asti. Rumpukurssin kahteen ryhmään osallistui yhteensä 60 naista.

Kansainvälisessä kulttuurikeskus Caisassa toteutuivat myös kaksi kurssia nimeltään *Kassandra tanssii Bollywood -tansseja*. Niissä tutustuttiin sekä klassisiin intialaisiin että nykyaikaisiin vauhdikkaisiin Bollywood elokuvista kotoisin oleviin tansseihin viikoittain kahdessa ryhmässä. Kursseille osallistui yhteensä 89 naista.

Keväällä 2007 aloitettiin uudet tanssikurssit Itä-Helsingin Kurkimäen korttelitalossa. Korttelitalon suuri liikuntasali oli tanssilana oivallinen, mutta paikan sijainti hankala erityisesti ihmisille, jotka liikkuvat julkisilla kulkuvälineillä. Myöskään perjantai ei kurssipäivänä ollut kovin suosittu, joten kursseille oli vaikea saada osallistujia.

Tansseja Gambiasta –kurssille osallistui 10 ja *Tansseja Etelä-Amerikasta* –kurssille 13 naista.

Syksyllä 2007 järjestettiin Espoon kulttuuripalvelujen aloitteesta ensimmäistä kertaa taidetyöpajoja ikääntyville maahanmuuttajanaisille. Työpajat pidettiin Espoon kaupungin toimintakeskus Almassa. Yhteistyökumppanilla oli valmiina ryhmä kiinnostuneita naisia, joille tarjottiin *Luovaa liikettä* –nimisiä pajoja. Toiminta alkoi hyvin ja sekä ohjaajan että yhteistyökumppanin palautteet olivat positiivisia. Osallistujia oli yhteensä 18. Toiminnan on suunniteltu jatkuvan keväällä 2008.

OHJELMAVÄLITYS

Kassandra välitti kertomusvuonna uussuomalaisten taiteilijoiden ohjelmia, luentoja ja työpajoja sekä monikulttuurisuuskoulusta yhteensä 68 tapahtumaan. Kassandran ohjelmatoiminnassa naiset ovat keskiössä, mutta joissain numeroissa mukana on myös miehiä. Arvioitu yleisömäärä tapahtumissa, joissa Kassandran taiteilijoita oli esiintymässä, on 33 000 henkeä eli noin 480 henkeä tapahtumaa kohden.

Ohjelmien kysyntä on tasaisesti lisääntynyt. Yksittäisistä ohjelmista eniten tilauksia (17) tehtiin afrikkalaisen tanssin ja musiikin *Djibom* –ohjelmasta. Uusia ohjelma numeroita saatiin mukaan siinä määrin, että vuoden lopussa ohjelmavälityksen tarjonnassa oli 38 eri ohjelmaa.

Keväällä Kassandran taiteilijat esiintyivät useana päivänä EU:n *Yhdenvertaisten mahdollisuuksien* -teemavuoden Suomen päätapahtumassa Helsingin Narikka-torilla. Kassandran taiteilijat esiintyivät myös vapaaehtoisina Kassandran Ystävät ry:n järjestämässä tukijuhlassa *Yli siltojen* Skannossa 22.3.2007 sekä osallistuivat Unifemin paikallisosastojen hankkeen *Naisia maailmalta – sisua Suomeen* puitteissa järjestämiin tilaisuuksiin eri puolilla Suomea.

Tilaa jien toiveiden mukaan ohjelmavälityksessä on toteutettu koulutus- ja seminaaripaketteja. Kertomusvuonna koulutustapahtumia välitettiin neljä kappaletta. Pohjois-Karjalan taidetoimikunnalle Joensuuhun suunniteltiin *Monikulttuurinen Utelias* –hankkeeseen seminaari, joka jaksottui kolmeen kertaan. Kaksi ensimmäistä seminaaripäivää toteutettiin vuonna 2007. Seminaarin tavoitteena on käynnistää kanta- ja uussuomalaisten taiteilijoiden yhteistyöproduktioita alueella. Koulutus- ja seminaaripaketeista kehitetään valmiita ohjelmavälityksen kautta myytäviä paketteja.

HANKKEET

Tärkeä osa Kassandran toimintaa ovat olleet erillisrahoituksella toteutetut hankkeet. Ne ovat laajentaneet toimintamahdollisuuksia ja luoneet pohjan innovaatioille perusrahoituksen ollessa niukka ja epävarma. Kertomusvuonna Cassandra hallinnoi kolmatta ja viimeistä vuotta Euroopan sosiaalirahaston (ESR) kumppanuushanketta *Monita – monikulttuuriset taiteentoimijat* sekä toteutti yhteistyössä Helinä Rautavaara – museon ja Suomen Unifemin kanssa Ulkoasiainministeriön tuella hankkeen *Naisia maailmalta – sisua Suomeen*.

MONITA – MONIKULTTUURISET TAITEENTOIMIJAT

Monita – monikulttuuriset taiteentoimijat kuului Opetusministeriön rahoittamaan Equal – yhteisöaloiteohjelmaan. Monitan tavoite oli taidetyötä tekemällä edistää hyviä etnisiä suhteita, torjua rasismia ja muukalaisvihaa työmarkkinoilla sekä luoda verkostoja kanta- ja uussuomalaisten taiteilijoiden ja taiteentoimijoiden, ennen kaikkea naisten, välille. Monitan

kehittämiskumppanit olivat Marttaliitto, Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Teatterikorkeakoulun Tanssi- ja teatteripedagogiikan laitos sekä tuotantoyhtiö Silva Mysterium.

Yleisötapahtumat

Vuoden suurin yleisötapahtuma oli kuvataidenäyttely *Tarinoita – Tales*, joka pidettiin Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksessa 8.-18.2. Kymmenen Monitan naispuolista kuvataiteilijaa esitteli teoksiaan, joihin viikon aikana tutustui noin 2000 kävijää, mikä oli Stoaan näyttelytilan ennätys.

Lastentapahtuma *Kauhua kakaroille*, joka muotoutui jo Monitan ensimmäisenä vuotena, järjestettiin kolmannen kerran 4.11. Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksessa tällä kertaa lähinnä Stoaan omana tapahtumana. Se keräsi noin 1500 kävijää.

Teatteriesityksellä *Matriarkka*, joka valmistui Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen opiskelijan syventävänä opintona, oli yhteensä 231 katsojaa. Esitykset olivat Stoassa ja Teatteri IlmiÖssä.

Monitan taiteilijat osallistuivat myös Kassandran Ystävät ry:n Skannossa 22.3. järjestämään verkostoitumistilaisuuteen *Yli siltojen*, jossa yleisöä oli noin 700.

Koulutukset

Vuoden 2007 aikana toteutettiin kaksi koulutusta Helsingissä: teatterikurssi *Nainen – uhri vai hirviö?*, joka pohjusti Hanna Ojalan kirjoittamaa ja ohjaamaa teatteriproduktiota *Matriarkka* sekä *Samassa pöydässä*-seminaari monikulttuuristen tapahtumien järjestämisestä martoille.

Viikonloppuseminaari *Samassa Pöydässä* järjestettiin Villa Salinissa. Vetäjinä toimivat Monitan projektipäällikkö Ritva Siikala ja projektikoordinaattori Adriana Saarialho sekä kehittämispäällikkö Terhi Lindqvist Marttaliitosta sekä Monitan kouluttajataiteilijat Fatima Usman ja Pilar Valdivia. Osallistujina seminaarissa oli 13 marttaa eri puolilta Suomea. Seminaari innosti tuottamaan oppaan *Samassa pöydässä – vinkkejä monikulttuuriseen kohtaamiseen*, jota Marttaliitto levitti jäsenistölleen 1500 kappaletta.

Monitan taiteilija Aki Suzuki koulutti näyttelijöitä Kassandran *Zambezi* –esitystä varten. Monitalainen taiteilija Pape Sarr opetti Teakin opiskelijoita ja hänen johdollaan opiskelijat myös esiintyvät Tanssi- ja teatteripedagogiikan laitoksen 10-vuotisjuhlassa.

Kansainvälinen toiminta

Kansainvälisen hankkeen *Why not?* kokoukset pidettiin 28.2. – 3.3. Ranskassa Toulousessa ja 22. – 25.5. Italian Cantanzarossa. Toulousen kokoukseen osallistui yhteensä 40 henkilöä, Suomesta projektipäällikkö Ritva Siikala sekä tanssija Aki Suzuki ja runoilija Amran Mohammed Ahmed. Catanzarossa Italiassa osallistujia oli yhteensä 25 henkilöä, Suomesta talouspäällikkö Paula Sams-Nurmentaus ja Monitan tv-ohjelmien taiteellinen tuottaja elokuvaohjaaja Maria Lappalainen. Kansainvälinen *Why not?*–hanke päättyi 30.6. Siitä tehtiin yhteinen kuvallinen raportti, jota Monitan kumppanit levittivät sekä englannin- että suomenkielisenä.

On-line keskustelut viiden maan kesken pidettiin 18.1. ja 8.2. vuonna 2007. Kansainvälinen arviointi tehtiin Ranskan johdolla Dominique Barbes´n toimesta puhelimitse ja sähköpostitse.

Kansallinen teematyö

Kansallinen teematyöryhmä *ToolBox* arvioi yhdeksän yhteistyöhankkeen (Becoming More Visible, BMV, Bottom Up, Linkki, Monita, Muuntaja, PoMo, Promenio, Työtä tehden tulevaa kohden) voimin hyviä käytäntöjä vaikeasti työllistyvien ryhmien työllistämiseksi. *ToolBox* oli mukana Equalin loppuseminaarissa marraskuussa Finlandia – talossa. *ToolBoxilla* oli esittelypöytä ja Monitan tapahtumia esittelevää dvd:tä esitettiin 15 minuutin ajan. Raili Ruuskanen *Toolboxin* vetäjänä kokosi teematyön loppuraportin. *ToolBoxin* tuloksina tehtiin sekä dvd että ohjekirja.

Equalin loppuseminaari järjestettiin 28.–29.11. Helsingissä. Talous- ja hallintojohtaja Paula Sams-Nurmentaus, projektikoordinaattori Adriana Saarialho sekä Monitan ohjausryhmän varapuheenjohtaja Pirkko Rainesalo sekä Terhi Lindqvist Marttaliitosta ja Helka-Maria Kinnunen Teatterikorkeakoulun tanssi ja teatteripedagogiikan laitokselta olivat myös läsnä.

Julkaisut

Dramaturgi Kaisa Widenoja-Oladapo toimitti monitalaisista taiteilijoista taiteilijakatalogin, johon Johnny Korkman valokuvasi heidät tai heidän teoksensa. Korkeatasoinen katalogi

postitettiin potentiaalisille työnantajille kaikkialle Suomeen sekä yhteistyökumppaneille ja päättäjille.

Ohjaaja Katja Gauriloff valmisti kolme 30 minuutin dvd-dokumenttia Monitan eri toimintasektoreista: yleisötapahtumista, taidelauantai-tapahtumista ja koulutuksista. Ne tekstitettiin englanniksi ja niitä jaettiin sekä kansainvälisille ja kansallisille partnereille sekä päättäjille.

Monitan internet-sivuille koottiin *Runogalleria*, jossa Amran Mohamed Ahmedin, Catarina Chelan, Farzaneh Fatami Landin, Tanya Tynjälän ja Vilma Bagarova-N'sombon runoja on sekä suomeksi että alkukielillä, somaliaksi, espanjaksi, farsiksi ja makedoniaksi.

Outi Kääriän kirjoittamalle kirjaa *Taiteen riemua* etsittiin julkaisijaa toistaiseksi onnistumatta. Kirja on opas monikulttuuristen taidetyöpajojen järjestämisestä lapsille ja nuorille ja se esittelee taiteen mahdollisuuksia kansainvälisyyskasvatuksessa.

Media

Taru-TV:n teki ohjelman Stoa galleriassa järjestetystä *Tarinoita – Tales* – kuvataidenäyttelystä. *Matriarkka*-esitys arvosteltiin Helsingin Sanomissa ja joissakin muissakin lehdissä.

Uutisia Monitan toiminnasta lähetettiin sähköpostitse Kassandran uutiskirjeen mukana. Monitan kurseista ja tapahtumista tiedotettiin myös kumppaneiden kotisivuilla (Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus, Marttaliitto) ja sisäisissä tiedotuslehdissä. Lisäksi Monitasta tiedotettiin Marttaliiton järjestökirjeissä sekä Tetterikorkeakoulun sisäisessä tiedotusfoorumissa Intrassa.

Ohjausryhmä

Monitan ohjausryhmään ovat toimintavuoden aikana kuuluneet kaikkien kehittämiskumppaneiden edustajat sekä asiantuntijoita monikulttuuriselta kentältä: Kassandran toiminnanjohtaja Ritva Siikala (pj.), johtaja Eeva Anttila sekä Kaija Kangas Teatterikorkeakoulun tanssi- ja teatteripedagogiikan laitokselta, johtaja Paiju Tyrväinen Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksesta, johtaja Paula Lehto Kanneltalosta, kehittämispäällikkö Terhi Lindqvist Marttaliitosta, tuottaja Cilla Werning Silva Mysteriumista sekä asiantuntijat tutkija Yonca Ermutlu (kevääseen 2007 saakka), kulttuuriasianneuvos emerita Pirkko Rainesalo (vpj.), opettaja ja runoilija Amran Mohamed Ahmed ja kauppatieteiden maisteri,

Kassandran puheenjohtaja Doris Stockmann sekä kouluttajataiteilijat Aki Suzuki, Fatima Usman, Pape Sarr, Sari Stajevic-Teodosin ja Pilar Valdivia. Sihteerinä toimi projektikoordinaattori Adriana Saarialho. Opetusministeriön ylitarkastaja Minna Partaselle kokouskutsut ja pöytäkirjat lähetetään säännöllisesti

NAISIA MAAILMALTA – SISUA SUOMEEN

Ulkoasiainministeriön tukema hanke *Naisia maailmalta – sisua Suomeen* muodostui kahdesta osiosta, jotka molemmat toivat näkyviin Suomeen kehitysmaista muuttaneiden naisten vahvuuksia. Ensimmäisessä vaiheessa toteutettiin valokuvanäyttely, johon kuvattiin ja haastateltiin yksitoista naista. Banderollinäyttely oli ensin esillä hankekumppani Helinä Rautavaaran museossa ja myöhemmin toisen hankekumppanin, Suomen Unifemin, paikallisosastojen järjestämien tilaisuuksien yhteydessä. *Naisia maailmalta – sisua Suomeen* vieraili seuraavilla paikkakunnilla: Kouvola, Vaasa, Lapinlahti, Mikkeli, Turku ja Jyväskylä. Järjestetyissä kulttuuritilaisuuksissa Kassandran uussuomalaiset taiteilijat esiintyivät, kertoivat elämästään ja keskustelivat yleisön kanssa. Joillakin paikkakunnilla taiteilijat vierailivat myös kouluissa. Café WeeGeessä järjestettiin aiheesta seminaari.

Näyttelykävijöiden lukumäärästä ei ole tietoa, mutta luento- ja keskustelutilaisuuksiin osallistui noin 300 henkeä. Reaktiot olivat positiivisia ja innostuneita.

TEATTERITOIMINTA

Kassandran toiminnassa on kaiken aikaa ollut myös teatteri: on järjestetty teatteriseminaareja, koulutusta, Monitan puitteissa on tuotettu teatteriesityksiä ja vuonna 2004 Cassandra tuotti esityksen *Aina jonkun tytär*. Kertomusvuonna käynnistettiin Bengt Ahlforsin ja Ritva Siikalan kirjoittaman näytelmän *Zambezi* harjoitukset yhteistyössä Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskuksen, Aleksanterin teatterin ja Linnateatterin kanssa sen jälkeen, kun näytelmää oli tarjottu Suomen Kansallisteatterille ja Helsingin kaupunginteatterille.

Zambezi-näytelmä

Zambezi harjoitukset käynnistyivät marraskuussa ja ensi-ilta suunniteltiin helmikuun 2008 alkuun. Esitykseen kiinnitettiin Kassandran taiteilijat Fatima Usman, Pape Sarr ja Viola

Pekkanen näyttelijöiksi, Aki Suzuki koreografiksi ja tanssijaksi sekä Veera Voima musiikkivastaavaksi. Lavastajaksi ja pukusuunnittelijaksi kiinnitettiin Ralf Forsström ja näyttelijäryhmään lisäksi Eija Ahvo, Jenni Bergius, Max Bremer, Maryan Guuleed, Wali Hashi, Sanna Stellan ja Materus Tembe. Kassandran toiminnanjohtajan Ritva Siikalan kanssa tehtiin sopimus esityksen ohjaamisesta. Aleksanterin teatterin ja Stoaan tekninen henkilökunta osallistui esityksen valmistamiseen.

Produktion toteuttamiseksi solmittiin yhteistyösopimuksia Fortumin, Nokian ja Helsingin Sanomien kanssa sekä haettiin erillisiä avustuksia, joita saatiinkin.

SEURANTA JA KEHITYSTYÖ

Kassandran taidetoiminnan toteutumista ja etenemistä seurattiin työpajakäyntien sekä ohjaajilta, osallistujilta, luokanopettajilta, lasten vanhemmilta ja yhteistyökumppaneilta kerätyin palauttein, joita tutkittiin ja analysoitiin tarkasti. Palautteet kertoivat vakuuttavasti työpajojen monitasoisista positiivisista vaikutuksista sekä taiteellisessa että inhimillisessä mielessä. Ne olivat toiminnallista ja elämyksellistä kansainvälisyyskasvatusta sekä lapsille että aikuisille ja ne jättivät osallistujiin syviä jälkiä.

Työpajojen ohjaajien ja esiintyjien kanssa keskusteltiin Kassandran ja erityisesti taidetyöpajojen tavoitteista ja ongelmista. Toiminnanjohtaja Ritva Siikala antoi erälle ohjaajille esiintymis- ja opetusvalmennusta. *Zambezi* -näytelmän esiintyjät saivat runsaasti monipuolista näyttelijäntyön koulutusta osana harjoitustyötä.

Työpajaohjaajille järjestettiin yhteistyössä Helsingin opetusviraston kanssa koulutustilaisuuksia, joissa Suomen koululaitoksen tavoitteita ja toimintamuotoja selvennettiin. Tavoitteena oli antaa työpajojen ohjaajille työkaluja, joiden avulla he pystyvät mahdollisimman tehokkaasti toteuttamaan taidekasvatuksellisia ja kansainvälisyyskasvatuksellisia tavoitteita sekä välittämään omaa kulttuurista osaamistaan.

TIEDOTUS

Tiedotustoimintaa pyrittiin kaiken aikaa tehostamaan. Uussuomalaiset taiteilijat eivät selvästi erityisemmin kiinnosta mediaa, mikä on jatkuva haaste Kassandralle.

Ulkoinen tiedotus

Perustoiminnasta laadittiin työpajaesitteet keväällä ja syksyllä ja niitä levitettiin oman postituksen lisäksi Helsingin kulttuuriasiainkeskuksen postitusten ja oman käsijakelun kautta. Työpajoja markkinoitiin myös kohdennettujen ilmoitusten ja yhteydenottojen avulla: sähköpostilistoilla, käsijakelulla eri toimipisteisiin sekä mainostamalla ilmaisjakelulehdissä. Ajankohtaisista tapahtumista kerrottiin Kassandran omilla kotisivuilla sekä joka toinen tai joka kolmas viikko ilmestyneissä sähköisissä uutiskirjeissä, joita vuoden aikana lähetettiin 17 kappaletta. Työpajoihin ja tapahtumiin liittyvät tiedot lisättiin soveltuvien toimijoiden tapahtumapalstoille. Kotisivujen ulkoasua selkiytettiin valikkojen osalta ja ohjelmavälityksen sivuille lisättiin kaikki uudet ohjelmanumerot. Syksyn 2007 toiminnasta, tilaisuuksista ja julkaisuista lähetettiin erillinen tiedotepaketti medialle.

Yrityksille lähetettiin pikkujoulukirje, jossa tarjottiin ohjelmavälityksen esityksiä pikkujoulujen ohjelmaksi ja *Zambez*in esityksiä joululahjaksi asiakkaille, henkilökunnalle ja yhteistyökumppaneille. Kassandran ystävät ry:n jäsenille lähetettiin kirje, jossa toivottiin heidän rahoittavan uussuomalaisille katsojille teatterilippuja *Zambez*in esitykseen.

*Zambez*in tiedotuksesta ja markkinoinnista yrityksille ja yhteisöille tehtiin erillinen suunnitelma ja aikataulu. Näytelmä sai mm. omat kotisivunsa ja siitä tiedotettiin runsaasti medialle sähköpostilla ja erillisillä markkinointikirjeillä. Liikennevälineissä komeilivat Aleksanterin teatterin kustantamat mainos-streamerit usean viikon ajan. Zambezi - mainoskortteja ja julisteita kahdessa koossa (A4 ja A3) painatettiin ja jaettiin sekä oman jakelun että Stoa:n ja Aleksanterin teatterin postitusten kautta. Vuoden loppuun mennessä näytelmä olikin saanut jo runsaasti huomiota mediassa. Myös kaksi maksettua ilmoitusta laitettiin Helsingin Sanomiin.

Yhdistykselle hankittiin internet-sivujen uudistamista ja päivittämistä helpottamaan Dreamweaver -ohjelma, jonka sovittaminen Kassandran vanhoihin, Zope -ohjelmalla tehtyihin sivuihin, osoittautui ongelmalliseksi. Ohjelma pyritään saamaan mahdollisimman pian käyttöön.

Sisäinen tiedotus

Sisäinen tiedotus hoidettiin ohjaajien osalta lähettämällä ohjaaja-listan kautta sähköpostia ja/tai soittamalla heille henkilökohtaisesti. Toimiston sisäinen tiedotus varmistettiin pitämällä toimistokokouksia noin kahden viikon välein.

Oman kokoontumistilan puuttuminen vaikeuttaa selvästi luontevaa sisäistä tiedonkulkua yhteisössä, jossa toimii kymmeniä ihmisiä.

TALOUS

Kassandran taloudellinen pohja on epävaka. Helsingin kaupungin avustus on pysynyt toiminnan laajuuteen ja merkittävyyteen nähden pienenä ja valtion avustuksista saatu tieto kolmisen kuukautta vuoden alun jälkeen on vakavasti vaikeuttanut likviditeettiä. Tilanteista on selvitty yksityisten ja Kassandran ystävät ry:n myöntämien lainojen turvin. Lisäavustuksia on haettu kymmeniltä tahoilta.

Toimintavuonna Cassandra ry sai yleisavustusta Helsingin kaupungilta 55 000 euroa ja Opetusministeriöltä 47 000 euroa, Opetusministeriöltä saatiin lisäksi 40 000 euroa erityisavustusta teinityttöjen taideprojektiin *Nuoret yli rajojen*. Raha-automaattiyhdistys rahoitti *Lapset yli rajojen* -hanketta 40 000 eurolla. Suomen Kulttuurirahasto myönsi *Zambezi* -näytelmään 30 000 euroa, Helsingin kaupunki 10 000 euroa ja Valtion näyttämötaidetoimikunta Ritva Siikalalle ja työryhmälle 6 000 euroa. Ulkoministeriö myönsi *Naisia maailmalta – sisua Suomeen* -projektiin 32 000 euroa ja taiteen keskustoimikunta lasten taidekasvatusprojektiin 4 000 euroa. Kassandran Ystävät ry lahjoitti yhteensä 14 547,75 euroa. Kertomusvuosi oli RAY:n kolmivuotisen hankkeen viimeinen.

Yhteistyö- ja sponsorointituotot olivat 33 140,05. Ohjelmamyyntin tuotot olivat 27 294,89 euroa. Molemmat edellä mainitut kasvoivat oleellisesti edellisestä vuodesta.

Equal –kumppanuushankkeen *Monita* viiden kumppanin maksatus oli 124 789,16 euroa, josta kumppanien osuus oli 46 531,67 euroa. Opetusministeriö peri takaisin vuosien 2005 ja 2006 tv-tuotantojen kuluja 15 726,85 euroa, josta tehtiin Helsingin hallinto-oikeuteen hallintoriitakanne ja josta Kassandran osuus, 8 368,30 euroa, on kirjattu saaduksi tuloksi ja siirtosaamisiin. Saatava on osin epävarma.

Lainaa Kassandran Ystävät ry:lle on lyhennetty vuoden aikana 4 510 eurolla. Tilivuoden tulos on 7 317,43 euroa alijäämäinen.

HENKILÖSTÖ

Yhdistyksen vakituinen henkilökunta on pysynyt pienenä; projekteihin on voitu kiinnittää lisähenkilökuntaa. Toiminnanjohtajana toimi teatteriohjaaja Ritva Siikala ja hallinto- ja talouspäällikkönä kauppatieteiden maisteri Paula Sams-Nurmentaus. Tuottajana toimi filosofian maisteri Jana Vamberová, tiedottaja-tuottajana 15.6. saakka valtiotieteiden maisteri Hanna Holm ja 28.5. alkaen kulttuurituottaja Terhi Dahlman. Monitan projektikoordinaattorina toimi koko kertomusvuoden ajan kauppatieteiden maisteri Adriana Saarialho, tyttötyöhankkeen projektikoordinaattorina filosofian maisteri Nina Patanen huhtikuun alusta alkaen ja Naisia maailmalta –hankkeen projektikoordinaattorina osaaikaisesti 12.4. – 31.12. filosofian ylioppilas Milla-Maria Isopoussu.

Toimistossa ovat vuoden aikana työskennelleet päiväkotitaidetyöpajojen organisoijana Svetlana Turunen ja harjoittelijoina Eva Picallo, Lili Bitar, Pirta Laaksonen ja Sini Turunen.

Monita-hankkeessa toimi marraskuun lopulle saakka myös projektisihteeri Petra Salminen, jonka asemapaikka ja työnantaja on ollut Stoa Itä-Helsingin kulttuurikeskus.

Työpajojen ohjaajina ja esiintyjinä ovat toimineet Aki Suzuki (Japani), Anna Jussilainen (Suomi), Archibong Eyo (Nigeria), Aulikki Puurtinen (Suomi), Benjamin Oroza Ahonen (Brasilia), Fabiane Laube (Brasilia), Fatima Usman (Nigeria), Karina Lujan (Suomi), Leslie Quagraine (Englanti), Lilly Zuluaga (Kolumbia), Lincoln Kayiwa (Uganda), Bintou Korhonen (Gambia), Liu Hong (Kiina), Luca Cannavó (Italia), Maritza Bastidas (Venezuela), Mazhar Albekoglu (Turkki), Noel Nean Boly (Norsunluurannikki), Pape Sarr (Senegal), Peali Mitra (Intia), Pilar Valdivia (Kolumbia), Ramon Maronier (Hollanti), Riitta Kuosa (Suomi), Rumpa Podder (Intia), Runa Dey (Intia), Sambou Ismaila (Gambia), Sarika Malu (Nepali), Shama Dikshit (Intia), Sofia Lakopoulos (Suomi), Teresita Ruutu (Filippiinit), Thais Morell (Brasilia), Veera Voima (Suomi), Viola Pekkanen (Karjala), Wayan i Sutisna (Indonesia), Yassah Mulbah Wuelleh (?).

Yhteensä palkkoja ja palkkioita on maksettu 69 henkilölle, joista uussuomalaisia on ollut 64 %. Lisäksi mukana toiminnassa on ollut alihankkijoita ja talkooväkeä.

T OIMITILAT

Toimisto on edelleen sijainnut Museokatu 34:ssä. Muu toiminta on tapahtunut yhteistyökumppaneilta saaduissa tai vuokratuissa tiloissa.

H ALLITUS

Hallitukseen ovat vuosikokouksen valitsemina toimintavuonna kuuluneet puheenjohtajana kauppatieteiden maisteri Doris Stockmann, varapuheenjohtajana kulttuuriasianneuvos emerita Pirkko Rainesalo sekä jäsenenä valtiotieteiden maisteri Yonca Ermutlu, toimitusjohtaja Reima Jokinen, näyttelijä Tiia Louste, päivähoitoalueen päällikkö Irma Marttila, näyttelijä, työpajaohjaaja Viola Pekkanen, toiminnanjohtaja Ritva Siikala, tanssin- ja kulttuuriopettaja, työpajaohjaaja Fatima Usman ja filosofian maisteri, työpajaohjaaja Pilar Valdivia. Hallituksen sihteerinä on toiminut hallinto- ja talouspäällikkö Paula Sams-Nurmentaus. Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kuusi (6) kertaa ja piti yhden seminaarin toimiston henkilökunnan kanssa. Yhdistyksen tilintarkastajina ovat toimineet HTM-tilintarkastaja Seppo Rautula ja kauppatieteiden maisteri Marita Wahlroos ja varatilintarkastajana Erja Majuri.

**Kassandra ry, Museokatu 34, 00100 Helsinki,
puh. 684 1420, faksi 6841 4210,
kassandra@kassandra.fi, www.kassandra.fi**

Osallistujamäärät kaikilla Kassandran kursseilla vuonna 2007

Lapset	osallistujia	työpajoja yhteensä
Taidetuokiot pienokaisille Helsinki, Espoo	331	16
Äideille ja alle 7-vuotiaille lapsille Caisa, Espoo, Meri-Rastila	153	10
Lasten iltapäivätoiminta	32	3
Kymppikurssit Caisa, Kurkimäki, Vuotalo, Vantaa, Espoo	578	34
Ristiinrastiin	162	9
yht.	1256	72
Teinitytöt	250	25
Naiset		
Kuoro	56	2
Afrikkalainen, Bollywood-, eteläamerikkalainen, gambialainen ja japanilainen tanssi	172	13
Rumpukurssi naisille	55	4
Nartana	31	2
Mamu-naiset	18	1
yht.	332	22
Kaikki yhteensä	1838	119